

Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisestä hallinnollista yhteistyötä välittömän verotuksen alalla koskevasta sopimuksesta

Kokous

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Tämän E-kirjeen tarkoitus on antaa eduskunnalle tietoa Euroopan komission 25.6.2025 antamasta suosituksesta neuvoston päätökseksi, jolla komissio pyytää neuvostolta valtuuksia aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisestä hallinnollista yhteistyötä välittömän verotuksen alalla koskevasta sopimuksesta.

Asiaa käsiteltiin ensimmäistä kertaa neuvoston välittömän verotuksen työryhmässä (Working Party on Tax Questions (Direct Taxation)) 7.7.2025. Käsittelyä on tarkoitus jatkaa työryhmässä keskiviikkona 3.9.2025.

Suomen kanta

Valtioneuvosto tukee neuvotteluiden käynnistämistä komission ehdottamien neuvotteluohjeiden mukaisesti. Valtioneuvosto tukee neuvotteluvaltuuksien antamista komissiolle.

Pääasiallinen sisältö

Norjan kuningaskunta, jäljempänä 'Norja', ilmaisi vuonna 2024 olevansa kiinnostunut aloittamaan neuvottelut unionin kanssa sopimuksesta, joka koskee hallinnollisen yhteistyön tehostamista jäsenvaltioiden kanssa välittömän verotuksen alalla. Sopimus toimisi oikeusperustana 15.2.2011 annetun hallinnollista yhteistyötä koskeva neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä virka-apudirektiivi ja sen myöhempien muutosten osittaiselle

laajentamiselle koskemaan Norjaa. Virka-apudirektiivillä luodaan kattava kehys jäsenvaltioiden veroviranomaisten väliselle hallinnolliselle yhteistyölle välittömän verotuksen alalla. Siinä säädetään kolmentyyppisestä tietojenvaihdosta (automaattinen tietojenvaihto, pyynnöstä tapahtuva tietojenvaihto ja oma-aloitteinen tietojenvaihto) sekä kehittyneistä välineistä, joilla helpotetaan jäsenvaltioiden veroviranomaisten välistä yhteistyötä (samanaikaiset tarkastukset, yhteistarkastukset, läsnäolo hallintovirastoissa ja osallistuminen hallinnollisiin tutkimuksiin) veropetosten, verovilpin ja veronkierron torjumiseksi. Norja on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehysten jäsen. Se on allekirjoittanut useita kansainvälisiä välineitä, jotka koskevat hallinnollista yhteistyötä välittömän verotuksen alalla. EU:n jäsenvaltioiden ja Norjan nykyinen hallinnollista yhteistyötä välittömän verotuksen alalla koskeva kehys perustuu sekä Norjan ja yksittäisten jäsenvaltioiden välillä tehtyihin kahdenvälisiin verosopimuksiin että OECD:n puitteissa sovittuihin monenvälisen yhteistyön välineisiin. Suomen hallinnollinen yhteistyö Norjan kanssa tapahtuu pääasiassa Pohjoismaiden välillä virka-avusta veroasioissa tehdyn sopimuksen nojalla (SopS 37/1991). Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välillä on myös olemassa sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla.

Unionin kanssa nyt tehtävällä sopimuksella luotaisiin syvemmät ja yhdenmukaisemmat puitteet osapuolten väliselle yhteistyölle välittömän verotuksen alalla EU:n jäsenvaltioiden välillä jo käytössä olevan mallin mukaisesti. Tavoitteena on erityisesti säätää jäsenvaltioiden ja Norjan välisestä vastavuoroisesta automaattisesta verotietojen vaihtamisesta virka-apudirektiivin kolmella keskeisellä osa-alueella:

i) 25.5.2018 annetun neuvoston direktiivin 2018/822 (DAC6) mukaiset mahdollisen veronkierron riskin sisältävät rajatylittävät järjestelyt;

ii) virka-apudirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.2021 annetulla neuvoston direktiivillä 2021/514 (digitaalisen alustatalouden toimijoiden eli alustaoperaattoreiden tiedonantovelvollisuus - DAC7) ja 17.10.2023 annetulla neuvoston direktiivillä 2023/2226 (kryptovarapalvelun tarjoajien raportointivelvollisuus - DAC8), 8 artiklassa luetellut tulot ja pääomalajit; ja

iii) 8.12.2015 annetun neuvoston direktiivin 2015/2376 (DAC3) mukaiset veropäätökset ja ennakkoarvioinnusopimukset.

Automaattisen tietojenvaihdon lisäksi sopimukseen voitaisiin sisällyttää myös muita virka-apudirektiivin kattamia hallinnollisen yhteistyön muotoja, jos ne katsotaan hyödyllisiksi veropetosten ja veronkierron torjumismahdollisuuksien parantamisen ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisen kannalta.

Sen varmistamiseksi, että sopimus pysyy kaikilta osin linjassa virka-apudirektiivin vastaavien säännösten kanssa, sopimukseen olisi sisällytettävä tarkistusk mekanismi, jonka mukaan osapuolten on muutettava sopimusta direktiivin mahdollisten tulevien muutosten huomioon ottamiseksi sopimuksen kattamilla aloilla.

Koska Norja on jo allekirjoittanut useita hallinnollista yhteistyötä koskevia kansainvälisiä sopimuksia, joitakin virka-apudirektiivin säännöksiä ei pidetä välittömästi merkityksellisinä unionin ja Norjan välisen, välittömän verotuksen alalla tehtävän yhteistyön tehostamisen kannalta, minkä vuoksi niitä ei ole sisällytetty tähän ehdotukseen. Näin ollen 9.12.2014 annetun neuvoston direktiivin 2014/107/EU (Finanssitilitietojen vaihtaminen - DAC2/CRS) laajentamista ei pidetä tarpeellisena, koska jäsenvaltiot ja Norja vaihtavat jo vastaavia tietoja finanssitilitietojen automaattista vaihtoa koskevan monenvälisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen (CRS MCAA) nojalla. Myöskään DAC7- ja DAC8-direktiivien laajentamista ei harkita, koska se johtaisi sidosryhmien päällekkäisiin

raportointivaatimuksiin. EU:n jäsenvaltiot ja Norja voivat jo vaihtaa asiaankuuluvia tietoja OECD:n digitaalisten alustojen operaattoreita koskevien mallisääntöjen (Model Rules on Digital Platform Operators) ja kryptovarojen raportointikehyksen nojalla.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Tämä suositus neuvoston päätökseksi tehdään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEUT-sopimus, 115 artiklan ja 218 artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla. Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen perustuu SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 kohtaan. Sen mukaan komissio antaa suosituksia neuvostolle, joka tekee päätöksen luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Mandaatin myöntämistä koskeva neuvoston päätös ei edellytä Euroopan parlamentin kuulemistä tai hyväksyntää.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
E-kirjettä on käsitelty EU 9-jaostossa (suppea kokoonpano) kirjallisessa menettelyssä 13-18.8.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Sopimuksen taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

KOM(2025) 332 lopullinen

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Harri Joiniemi, valtiovarainministeriö, harri.joiniemi@gov.fi, +358400386224

VAHVA-tunnus

EU/813/2025

Liitteet -

Viite -

